

Ali Sirmen, Cumhuriyet, 11 Şubat 2022 Cuma

Türk olmak nerede zor değil ki?

Almanya'nın, geçen hafta içinde, çifte vatandaşlığı kazanmış olanların, bu haklarının sonraki kuşaklara geçmeyeceği yönündeki kararını duyunca aklıma, yeni okuduğum “*Kızılordu Süvarisi Trabzonlu Hacı Hasan ve Yedinci Oğlu*” kitabı geldi. Kendini iç savaşın ortasında Rusya'da ve Kızılordu süvarileri saflarında bulan Trabzonlu Hasan'ın yedinci oğlu **Hakkı Keskin**, uzun yıllar Almanya'da çifte vatandaşlık, göçmen işçilerin tüm hukuki sorunları ve vatandaşlık hakları gibi konuların uzmanı olmuş bir kişi.

Kendisiyle hukukum elli yıl öncelere dayanan, Hamburg Üniversitesi öğretim üyesi, Hamburg Eyalet Parlamentosu üyesi, nihayet 1993 yılında, Almanya'nın ilk yabancı ve Türk kökenli milletvekili olan, Kızılordu Süvarisi Trabzonlu **Hacı Hasan**'ın yedinci oğlu Hakkı Keskin, Hamburg'daki akademisyenliğinden de önce, öğrencilik yıllarından başlayarak bu ülkedeki yabancı ve de Türk işçilerin haklarının koruyucusu olmuş, bunların yeni yaşamlarında yeni toplumlarına uyum sağlamaları için çalışmalar yapmış, Türk ve yabancı işçilerin çifte vatandaşlık konusu da dahil, bütün sorunlarında önce uzman kişi, akademisyen olarak, sonra bu toplulukların temsilcisi ve Almanya milletvekili olarak görüşlerine başvurulmuş, eserleri incelenen saygın bir kişi olarak tanınmıştır.

***

Hakkı Keskin'in, babasıyla birlikte kendi yaşamöyküsünü de içeren kitabını baştan sona eski anılarım canlanarak ilgiyle okudum. Herkese salık veririm, kesinlikle okunması gereken bir yapıt. Hakkı Keskin, çifte vatandaşlığın göçmen işçiler için mutlaka tanınması gereken bir hak olduğunu söylemekle kalmamış, aynı zamanda da Avrupa Parlamenterler Meclisi'nin 25 Haziran 2008 tarihli oturumunda çifte vatandaşlık hakkınının tanınması yolunda ön ayak olmuştur.

Almanya'nın dışlanma ve ırkçılığa karşı yasa çıkarması için de parlamentoda büyük çabalar sarf eden ama ne yazık ki başarılı olamayan ve bu yüzden milletvekilliği görevini de sürdürmeyen Hakkı Keskin, yalnız Türk işçilerin değil, tüm göçmenlerin savunucusu olmuştur. Gerek tüm göçmen işçilerin ve de bilhassa Türklerin böyle bir savunucuya ihtiyaçları var. Çünkü öylesine yalnız ve umarsız durumdadır ki, hele hele Almanya'da bir Türk olmak o kadar güç ki.

Yeri gelmişken burada bir noktayı vurgulamak zorunlu. Bu yazdıklarına bakarak Hakkı Keskin'in sadece Almanya'daki, geleneksel politik güçlerin fazlaca dikkate almadıkları Türk ve diğer yabancı işçilerin haklarının savunuculuğu ile sınırlı kaldığını, Alman makamlarından sadece olumsuz tepkiler adığını düşünmek kadirşinazsızlık olur. Almanya, Hakkı Keskin'i, teröre karşı Türkiye'nin kendi vatandaşlarına göstermediği bir titizlikle korumuş, akademik çalışmaları, siyasal mücadelesi sırasında her türlü özgürlüğe sahip olacağı demokratik ortamı sağlamış sonra da onu Bundestag'a seçmiştir.

***

Almanya'da üniversite öğretim üyesi olarak ülkedeki siyasi iktidarı eleştirileri de içeren akademik çalışmalarını tam bir özgürlük içinde yıllarca sürdürmek imkânı bulan Hakkı Keskin, Türkiye'de Türk vatandaşlarının haklarını Türk siyasi iktidarlarına karşı savunmakta daha da büyük güçlüklerle karşılaşmış, Türklerin hak ve özgürlüklerini savunurken bizzat kendisi iki kez vatandaşlıktan çıkarılma durumunda kalmış, ikisinde de büyük hukuki mücadeleler vermiş, yargı kararı ve kamuoyunun yoğun çabasıyla vatandaşlığını geri alabilmiştir. Türk olmanın sorunlarını hem Almanya'da hem de Türkiye'de yaşamış bir kişi olarak, ister Almanya'da olsun ister Türkiye'de hiçbir yerde Türk olmanın kolay olmadığını bilen Hakkı Keskin'e sorsak, "*Türk olmak neredede daha zor Almanya'da mı, Türkiye'de mi?*" diye, Türkiye Türklerinin içinde bulunduğu son durumda, acaba ne yanıt verir dersiniz?